

1.037^{km} →
biciklističkih
i pešačkih ruta
kroz Srbiju

Katarina Haberli



BEOGRAD I OKOLINA





Sadržaj

<i>Kada se zaputiti sledeći put? Pregled opisanih ruta</i>	11
<i>Javni prevoz u Srbiji</i>	13
<i>Dobro je znati...</i>	14

BEOGRAD I OKOLINA **17**

Ruta 1 <i>Vožnja biciklom od centra grada do marine Dorćol, Zemuna i Ade Ciganlije</i>	19
Ruta 2 <i>Šetnja beogradskom šumom Košutnjak (oko 210m)</i>	23
Ruta 3 <i>Vožnja biciklom do salaša Stremen</i>	27
Ruta 4 <i>Pešačenje na Avali (511 m)</i>	31
Ruta 5 <i>Pešačenje planinom Bukidju (696m)</i>	35

REKAMA I MOČVARAMA VOJVODINE **39**

Ruta 6 <i>Vožnja biciklom od salaša Stremen do Obedske bare</i>	41
Ruta 7 <i>Šetnja močvarama Zasavice</i>	45
Ruta 8 <i>Pešačenje od Starog Slankamena do vinarije Šapat i Novog Slankamena</i>	49
Ruta 9/ Etapa 1: <i>Vožnja biciklom pored Dunava na putu EuroVelo 6 – Od Apatina do Bačke palanke</i>	53
Ruta 9/ Etapa 2 <i>Vožnja biciklom pored Dunava na putu EuroVelo 6 – Od Bačke palanke do Sremskih Karlovaca duž obronaka Fruške gore</i>	57
Ruta 9/ Etapa 3 <i>Vožnja biciklom pored Dunava na putu EuroVelo 6 – Od Beške preko Novog Slankamena do Stare Pazove</i>	61
Ruta 9/ Etapa 4 <i>Vožnja biciklom pored Dunava na putu EuroVelo 6 – Od Ivanova preko Kovina do Dabovca</i>	65

PREKO DREVNE DELIBLATSKE PEŠČARE **69**

Ruta 10 <i>Vožnja biciklom preko Deliblatske peščare do Uljme (ili Banatskog Karlovca) do Kovina</i>	71
---	----

KROZ BUKOVE I LIPOVE ŠUME FRUŠKE GORE 75

- Ruta 11** *Od Stražilova preko Brankovog groba (295 m), manastira Grgeteg (251 m) i sela Neradin* 77
- Ruta 12** *Kružna šetnja od manastira Hopovo (220 m) na Irški venac (451 m), partizanski spomenik (500 m), manastir Staro Hopovo i nazad* 81
- Ruta 13** *Šetnja od Vrdnika (198 m) do Stare kolonije (225 m) i pensiona Zrnajevac (457 m)* 85

ISTRAŽIVANJE VALJEVSKIH PLANINA 89

- Ruta 14** *Šetnja kanjonom Gradac, od manastira Čelije (261 m) do Valjeva (186 m)* 91
- Ruta 15** *Šetnja od manastira Lelić (404 m) do manastira Jovanje (oko 285 m)* 95
- Ruta 16** *Pešačenje obronkom valjevskih planina od podnožja Magličca (820 m) preko Gornje Leskovice do železničke stanice Lastra (400 m)* 99
- Ruta 17** *Biciklom od Valjeva (186 m) do Kosjerića (410 m) obronka valjevskih planina (oko 1.070 m na najvišoj tački) i sela Mravinci* 103
- Ruta 18** *Pešačenje od Crne reke (512 m) do Divčibara (981 m)* 107
- Ruta 19** *Šest vrhova Divčibara* 111
- Ruta 20** *Pešačenje ili vožnja bicikla od Kraljevog stola (1104 m) do Velikog Maljena (970 m)* 117
- Ruta 21** *Vožnja biciklom od Ljiga (147 m) do Savobora (866 m) i Rajca (848 m) nazad u Ljig* 121

VRHOVI I STAZE KOJE NE SMETE PROPUSTITI U SRBIJI 127

- Ruta 22** *Pešačenje od sela Rudnik (oko 630 m) preko Cvijićevog vrha (1132 m) do manastira Blagoveštenje (oko 425 m)* 129
- Ruta 23** *Pešačenje planinom Rtanj (1565 m) iz sela Rtanj (oko 600 m)* 133
- Ruta 24** *Šetnja od Bojaninih voda (864 m) na planinu Trem (1809 m)* 137
- Ruta 25** *Penjanje na planinu Kablar (889 m) iz Ovčar Banje (278 m)* 141
- Ruta 26** *Šetnja do Velikog Štrpca (768 m) od obale Dunava (oko 85 m)* 147



Ruta 23 Pešačenje planinom Rtanj (1565 m) iz sela Rtanj (oko 600 m)

Uspinjanje savršenom piramidom.

Težina: Srednje do teška, zbog porasta elevacije.

Uspori/nizbrdica: Oko 965 m

Putokazi: Crveno-bele planinarske oznake i novi (2015) crveno-beli metalni krugovi prikovani na drveće i nekoliko putokaza.

Dužina: Oko 15 km (povratak), i oko 4.5h

Iz sela Rtanj, staza se strmo probija kroz šumu na prevoj. Nakon što je delimično zaobilazi vrh na južnoj strani, ruta prelazi preko pašnjaka do usamljenog vrha s porušenom kapelicom.

Od motelam u selu Rtanj nastavite nekih 150 m asfaltnim putem prema Sokobanji. Na raskrsnici skrenite desno i pratite putokaz koji označava vrh Rtnja. Pratite ovaj asfaltni put koji vodi nekih 300 m dijagonalno preko sela. Na mestu na kome

asfaltni put skreće desno, vi skrenite levo na makadamski prateći drugi putokaz koji označava vrh Rtnja. Na kraju sela makadamski put prelazi u travnatu stazu. Udaljena 500 m od asfaltnog puta, travnata staza oštro skreće desno i uzbrdo. Nastavite da se penjete travnatom stazom kroz grmlje i ivicom bukove šume koja prekriva padinu, dok stene ostaju visoko s vaše leve strane. Šumski put prelazi u usku kamenitu i dobro obeleženu stazu koja se uspinje strmo i nastavlja ka vrhu planine Rtanj.



Poslednji metri do vrha planine Rtanj





STARA PLANINA NA GRANICI IZMEĐU SRBIJE I BUGARSKE





Zaselak Nišavići pored tačke Molirva-Vista



Ruta 36 Šetnja uz meandre reke Uvac do vidikovca Molitva (1.247 m)

Pod krilima beloglavih supova.

Težina: Srednja; zahteva orijentaciju od pansiona do reke Uvac - u protivnom, zatražite pomoć porodice Munić.

Usponi/nizbrdice: Oko 400 m

Putokazi: Žute oznake uz reku i nekoliko putokaza; silazak od pansiona do reke nije obeležen.

Dužina: Oko 7.5 km (povratak)

Autorkina omiljena! Nakon kratkog spuštanja preko pašnjaka i pored usamljene seoske kuće, ruta izlazi na obeleženu šetačku stazu uz i visoko iznad meandara reke Uvac kako bi stigla do spektakularnog vidikovca.

Od **pansiona Munić** (oko 1100m) podite nekoliko koraka ka centru zaseoka, pa skrenite dole levo na kravlju stazu koja se spušta između pansiona i zgrade od crvene cigle. Spustite se oko 50m do male doline, a potom do obližnjeg korita



Reka Uvac

**STARA PLANINA NA GRANICI IZMEĐU SRBIJE I BUGARSKE 151**

- Ruta 27** Šetnja od hotela Stara planina (oko 1.475 m) na Babin Zub (1.757 m) i povratak preko Sunčane Doline i Planinarskog doma 153
- Ruta 28** Biciklom (ili peške) na Midžor (2.168 m) na Staroj planini 157

MAGIČNA REKA TARA U ZAGRLJAJU MOĆNE DRINE 161

- Ruta 29** Vožnja bicikla od manastira Rača (oko 350 m) do Mitrovca (1.080 m) 163
- Ruta 30** Šetnja ili vožnja bicikla od Mitrovca (1080 m) do Banjske stene (1.065 m) 167
- Ruta 31** Biciklom od Mitrovca (1.080 m) do Predovog krsta (1.075 m) 171

ZLATIBOR: VOŽNJA NA ZLATNOJ PLANINI 175

- Ruta 32** Biciklom preko zlatiborske visoravni 177
- Ruta 33** Biciklom sa Zlatibora (oko 950 m) na vrh Tornik (1.496 m) 181
- Ruta 34** Vožnja biciklom sa Zlatibora (1.000 m) do muzeja na otvorenom u selu Sirogojno (911 m) 185

GOLIJA I UVAC: BISERI ZAPADNE SRBIJE 189

- Ruta 35/Etapa 1** Biciklom po rezervatu biosfere Golija - Od Ušća (oko 340 m) do manastira Studenica (486 m) 191
- Ruta 35/Etapa 2** Biciklom po rezervatu biosfere Golija - Od manastira Studenica (486 m) do planinskog sela Rudno (1.100 m) 193
- Ruta 35/Etapa 3** Biciklom po rezervatu biosfere Golija - Od sela Rudno (1100 m) do planinskog odmarališta Odvraćenica (1.659 m) 197
- Ruta 35/Etapa 4** Biciklom po rezervatu biosfere Golija - Od Odvraćenice (1659 m) preko Jankovog kamena (1.833 m) do Sjenice 201
- Ruta 36** Šetnja uz meandre reke Uvac do vidikovca Molitva (1.247 m) 207





Ruta 1 Vožnja biciklom od centra grada do marine Dorćol, Zemuna i Ade Ciganlije

Najomiljenije beogradske letnje biciklističke staze duž reka Save i Dunava.

Težina: Laka.

Uspori/nizbrdice: Ravno.

Putokazi: Plavi biciklistički putokazi.

Dužina: Brankov most (strana starog Beograda) do marine Dorćol oko 3 km.

Brankov most (novobeogradska strana) do Zemuna oko 5 km.

Brankov most do Ade Ciganlije oko 4,5 km plus 7,5 km oko jezera.

Ove popularne biciklističke rute u obliku slova Y voze se na biciklističkim stazama na obalama reka na kojima se ne odvija saobraćaj. Staza od Marine Dorćol preko Brankovog mosta do Zemuna deo je rute EuroVelo 6.

Brankov most (na strani starog Beograda) do Marine Dorćol Sa Brankovog mosta spuštate se liftom za bicikle. Kada izadete iz lifta vozite stazom pravo pored pristaništa za međuna-

rodne rečne kruzere na beogradskom doku i niza restorana u nekadašnjim magacinima Betonhala; staza vodi do ušća reke Save u Dunav koje se spajaju tačno ispod Kalemegdanske tvrđave, pored brojnih restorana-splavova, do sportskog centra „25. maj“ u obliku trougla koji upada u oči, a koji je dizajnirao Ivan Antić, čuveni jugoslovenski arhitekta. Biciklistička staza se naglo završava u **Marini Dorćol**.



Most na Aidi, preko reke Save



Peščane staze u Deliblatskoj pećari





Ruta 10 Vožnja biciklom preko Deliblatske peščare do Uljme (ili Banatskog Karlovca) do Kovina

Upoznajte milione leptira u srpskoj praistorijskoj pustinji.



Težina: Srednja; alternativna ruta od Banatskog Karlovca do Šušare zahteva osećaj za orijentaciju; put of Deliblata do Kovina je umereno frekventan.

Uspon: Neznatan **Nizbrdice:** Oko 130 m.

Putokazi: Plavi biciklistički putokazi od Šušare do Kovina

Dužina: Oko 45 km (od Uljme do Kovina); oko 52 km (Banatski Karlovac – Kovin).

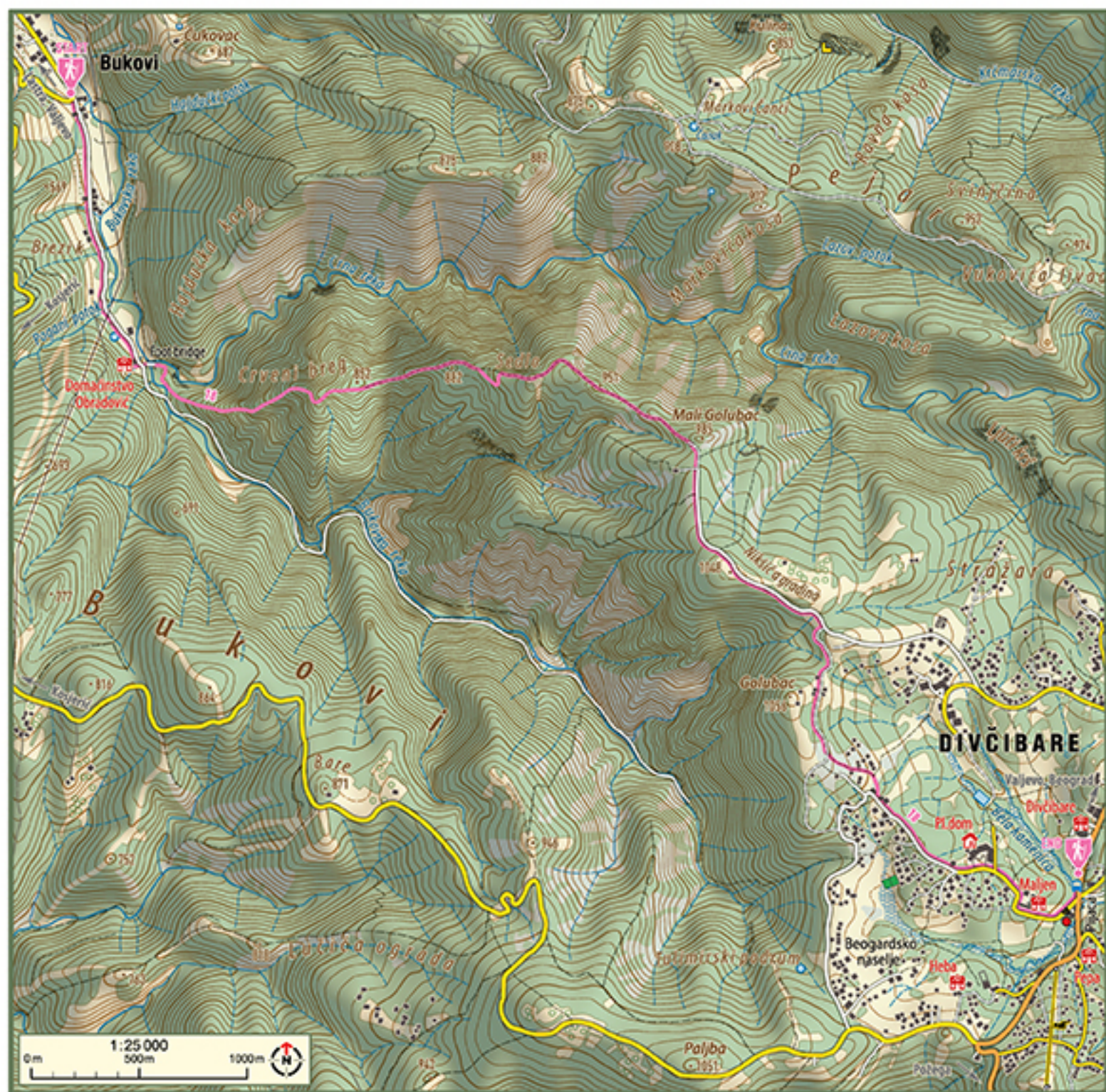
Slabo prometnim putevima do mirnog sela Šušara gde ruta prelazi rezervat prirode Deliblatska peščara po uskom, neravnom i tek ponegde asfaltiranom putu. Širi put vodi preko ogromnih polja suncokreta i pšenice pre grada Kovina na Dunavu.

Od železničke stanice u Uljmi vozite prema središtu sela i nakon nekih 250 m izlazite na glavni put Pančevo-Vršac. Skrenite desno na glavni put i nakon otprilike 250m, skrenite levo na put prema Beloj Crkvi. Sledite umereno frekventan put prema Beloj Crkvi neka 4 km, prolazeći kroz selo Izbište. Na kraju Izbi-

šta skrenite desno na slabo prometan put prema malom selu Šušara (na mađarskom Fejértelepu), koje se nalazi na obodu Deliblatske peščare. Ova deonica rute duga 10km vodi ravno putem kroz široka otvorena polja Banata, preko obronka i potom dole u selo Šušara. Na T-raskrsnici obratite pažnju na vetrenjaču Šušara: istorijski, ovaj mlin je pokretao pumpe za snabdevanje Šušare vodom, omogućavajući upotrebu tekuće vode u selu četiri godine pre nego što su stanovnici Pariza mogli da uživaju u toj prijatnosti, kako tvrde pojedini izvori. Skrenite levo kod vetrenjače i vozite glavnim seoskim putem do drugog kraja naselja prolazeći pored crkve i seoske pro-



Vožnja biciklom preko Deliblatske peščare



Ruta 18 Pešačenje od Crne reke (512 m) do Divčibara (981 m)

Prelepo planinarenje strmim grebenima zaštićene šume do Planinskog odmarališta.

Težina: Srednje do teška zbog strmosti; zahteva osećaj za orijentaciju.

Uspon: Oko 600 m **Nizbrdica:** Oko 100 m

Putokazi: Crveno-bele oznake duž drugog dela rute.

Dužina: Oko 7,5 km i približno 3h

Iz Bukovske doline uska staza strmo se penje uz šumovit obronak dok se Crna reka vidi prilično daleko dole s vaše leve strane. Uska staza širi se u šumski put i napokon se izravnava. Ruta prelazi pašnjake i prelepa usamljena četinarska stabla širom otvorene visoravni, s rastrkanim kućama za odmor a cilj je u središtu planinskog odmarališta Divčibare.

Od glavnog puta Valjevo-Kosjerić pratite makadamski put koji se lagano penje dolinom Bukovske reke. Prolazite pored

obnovljene vodenice, niza seoskih kuća, novoizgrađene kuće za odmor s leve strane, ribnjaka s desne strane i konačno nakon 1.5 km od glavnog puta stižete do poslednje (i najviše) naseljene seoske kuće u dolini, farme Obradović domaćinstvo, sa narandžastom stambenom kućom. Ispod farme uski pešački most prelazi Bukovski potok, tik iznad ušća u Crnu reku. S druge strane pešačkog mosta skrenite levo i pratite stazu uz Crnu reku nekih 70 m do raskršća. Ostavite Crnu reku, skrenite desno i predite 10 m do malog prevoja i ponovo skrenite oštro ulevo na usku neoznačenu pešačku sta-





Rtanj je prekriven neverovatno živopisnom florom